

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ЧЕМЕРОВЕЦЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

Зведено за наказом директора
10.01.2023 р. № 6

КОНЦЕПЦІЯ НАЦІОНАЛЬНО- ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЧЕМЕРОВЕЦЬКОМУ МЕДИЧНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ

ЗАТВЕРДЖЕНО
протоколом засідання
Педагогічної ради коледжу
05.01.2023 р. №7

Чемерівці
2023 р

Вступ

У сучасній суспільно-політичній ситуації посилення національно-патріотичного виховання дітей та молоді, формування нового українця, що діє на основі національних та європейських цінностей, постає як одне із основних завдань системи освіти.

Сьогодні Українська держава та її громадяни стають безпосередніми учасниками процесів, які мають надзвичайно велике значення для подальшого визначення, першою чергою, своєї долі, долі своїх сусідів, подальшого світового порядку. В сучасних важких і болісних ситуаціях викликів та загроз, і водночас, великих перспектив розвитку, кардинальних змін у політиці, економіці, соціальній сфері пріоритетним завданням суспільного поступу, поряд із забезпеченням своєї суверенності й територіальної цілісності, пошуками шляхів для інтегрування в європейське та євроатлантичне співтовариство, є визначення нової стратегії виховання як багатокomпонентної та багатовекторної системи, яка великою мірою формує майбутній розвиток Української держави.

Серед основних напрямів виховної діяльності у коледжі сьогодні найбільш актуальними виступають *громадянсько-патріотичне, духовно-моральне, військово-патріотичне, екологічне виховання та формування любові до обраної професії* як основні складові національно-патріотичного виховання, що відповідають нагальним вимогам і викликам сучасності, спираються на ідеї патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, гуманізму, соціального добробуту, демократії, свободи, толерантності, виваженості, відповідальності за природу як за національне багатство, здорового способу життя, готовності до змін та до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України.

Формування ціннісних орієнтирів і громадянської самосвідомості у здобувачів повинно здійснюватися на прикладах героїчної боротьби українського народу за самовизначення і творення власної держави, ідеалів свободи, соборності та державності та основі національних та європейських цінностей :

- *повага до національних символів (Герба, Прапора, Гімну України);*
- *активна участь у громадсько-політичному житті країни;*
- *верховенство права, повага до прав людини;*
- *готовності до природоохоронної діяльності;*
- *толерантне ставлення до цінностей і переконань представників іншої культури а також до регіональних та національно-мовних особливостей;*
- *готовність захищати суверенітет і територіальну цілісність України.*

Національно-патріотичне виховання в системі виховної діяльності коледжу впроваджується шляхом реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання, затвердженої Указом Президента України від 18 травня 2019 року № 286/2019, плану дій щодо реалізації Стратегії, державних цільових програм з питань з національно-патріотичного виховання, виконання Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України (2022р), комплексного плану виховної роботи коледжу.

1. Мета та завдання національно-патріотичного виховання в системі виховної діяльності коледжу

Національно-патріотичне виховання студентської молоді - це комплексна, системна і цілеспрямована діяльність усіх суб'єктів освітнього процесу, а також батьків, громадських об'єднань, благодійних та релігійних організацій по формуванню у молодого покоління високої патріотичної свідомості, почуття вірності, любові до Батьківщини, турботи про благо свого народу, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, сприяння становленню її як правової, демократичної, соціальної держави.

Найважливішим пріоритетом національно-патріотичного виховання в системі виховної діяльності коледжу є формування ціннісного ставлення здобувачів освіти до українського народу, Батьківщини, держави, нації.

Метою національно-патріотичного виховання є становлення самодостатнього громадянина-патріота України, гуманіста і демократа, готового до виконання громадянських і конституційних обов'язків, до успадкування духовних і культурних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин, формування активної громадянської позиції, утвердження національної ідентичності громадян на основі духовно-моральних цінностей українського народу, національної самобутності.

Складовою частиною патріотичного виховання, яка в часи воєнної загрози набуває пріоритетного значення, є військово-патріотичне виховання, зорієнтоване на формування у здобувачів освіти готовності до захисту України, розвиток бажання здобувати військово-медичні та військові професії, проходити службу у Збройних Силах України як особливому виді державної служби. Його зміст визначається національними інтересами України і покликаний забезпечити активну участь громадян у збереженні її безпеки від зовнішньої загрози.

Робота з військово-патріотичного виховання має проводитися комплексно, спільними зусиллями коледжу з органами місцевого

самоврядування, а також батьками, громадськими об'єднаннями та благодійними, волонтерськими організаціями, структурами Збройних Сил України, інших силових структур. Системна організація військово-патріотичного виховання спрямована на підготовку здобувачів освіти до оволодіння початковою військовою підготовкою, військово-медичними професіями, формування психологічної та фізичної, морально-духовної готовності до служби в Збройних Силах, задоволення потреби здобувачів освіти у постійному вдосконаленні своєї підготовки до захисту України.

Мета національно-патріотичного виховання реалізується через систему таких виховних завдань:

- утвердження в свідомості і почуттях здобувачів освіти патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України;
- виховання поваги до Конституції України, законів України, державної символіки;
- підвищення престижу військової служби, а звідси - культивування ставлення до військовослужбовця як до захисника України, героя;
- усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її патріотичною відповідальністю;
- сприяння набуттю здобувачами освіти патріотичного досвіду на основі готовності до участі в процесах державотворення, уміння визначати форми та способи своєї участі в життєдіяльності громадянського суспільства, спілкуватися з соціальними інститутами, органами влади, спроможності дотримуватись законів та захищати права людини, готовності взяти на себе відповідальність, здатності розв'язувати конфлікти відповідно до демократичних принципів;
- виховання екологічної культури особистості, усвідомлення себе частиною природи, почуття відповідальності за неї як за національне багатство, основи життя на землі;
- формування толерантного ставлення до інших, народів, культур і традицій;
- утвердження гуманістичної моральності як базової основи громадянського суспільства;

- культивування кращих рис української ментальності - працелюбності, свободи, справедливості, доброти, чесності, відповідального ставлення до природи;
- формування мовленнєвої культури;
- спонукання здобувачів освіти до активної протидії українофобству, аморальності, сепаратизму, шовінізму, фашизму;
- розвиток духовності і моральності, утвердження традиційних сімейних цінностей.

2. Принципи національно-патріотичного виховання

Національно-патріотичне виховання в коледжі спирається на загальнопедагогічні принципи виховання, такі як *дитиноцентризм, природовідповідність, культуровідповідність, гуманізм, врахування вікових та індивідуальних особливостей*.

Водночас національно-патріотичне виховання має власні принципи, що відображають його *специфіку*. Серед них:

- *принцип національної спрямованості*, що передбачає формування національної самосвідомості, виховання любові до рідної землі, природи, українського народу, шанобливого ставлення до його культури, історії, традицій; поваги до культури всіх народів, які населяють Україну; здатності зберігати свою національну ідентичність, пишатися приналежністю до українського народу, брати участь у розбудові та захисті своєї держави;
- *принцип самоактивності і саморегуляції* забезпечує розвиток у здобувача освіти суб'єктних характеристик; формує здатність до критичності й самокритичності, до прийняття самостійних рішень: виробляє громадянську позицію особистості, почуття відповідальності за її реалізацію в діях та вчинках;
- *принцип політкультурності* передбачає інтегрованість української культури в європейський та світовий простір, створення для цього необхідних передумов: формування відкритості, толерантного ставлення до відмінних ідей, цінностей, культури, мистецтва, вірувань; здатності диференціювати спільне і відмінне в різних культурах, спроможності сприймати українську культуру як невід'ємну складову культури загальнолюдської;
- *принцип культуровідповідності* задля формування базової культури

особистості на основі набутого морально-етичного досвіду людства;

- *принцип соціальної відповідності* обумовлює потребу узгодження змісту і методів національно-патріотичного виховання з реальною соціальною ситуацією, в якій організовується виховний процес, і має на меті виховання в студентській молоді готовності до захисту України та ефективного розв'язання життєвих проблем на основі сформованих цінностей;

- *принцип історичної і соціальної пам'яті* спрямований на збереження духовно-моральної і культурно-історичної спадщини українців та відтворює її у реконструйованих і осучаснених формах і методах діяльності;

- *принцип наступності*, який зберігає для нащадків зразки української культури, етнокультури народів, що живуть в Україні.

3. Шляхи реалізації Концепції національно-патріотичного виховання

1. Удосконалення методологічної бази патріотичного виховання у коледжі:

- підготовка комплексних планів, доповідей, методичних рекомендацій, планів заходів по відзначенню знаменних та пам'ятних дат української історії та культури, методозробок заходів громадянсько-патріотичного, військово-патріотичного, духовно-морального спрямування та забезпечення їх реалізації з метою виховання здорового підростаючого покоління, готового захищати національні інтереси та територіальну цілісність України;
- проведення заходів з інформаційної безпеки, спрямованих на запобігання негативним наслідкам впливу інформаційної війни, та розвиток критичного мислення здобувачів освіти;
- вироблення науково-теоретичних і методичних засад патріотичного виховання студентської молоді, включення проблематики патріотичного виховання молоді до плану засідань педагогічної ради, засідань ПЦК, методоб'єднання кураторів академічних груп.
- включення тем, що висвітлюють героїчне минуле та сьогодення України до планів роботи предметних гуртків соціально-економічних дисциплін; науково-дослідницької роботи здобувачів освіти.

2. Заходи, спрямовані на реалізацію Концепції патріотичного виховання в коледжі:

- створення умов для популяризації кращих здобутків національної культурної і духовної спадщини, героїчного минулого і сучасного українського народу, підтримки самодіяльної творчості здобувачів освіти;
- підтримка та сприяння волонтерським та благодійним проектам, іншій громадській діяльності та самоорганізації здобувачів освіти, спрямованої на заохочення студентської молоді до соціальних, інтелектуальних та творчих ініціатив і проектів;
- активне залучення до патріотичного виховання студентської молоді учасників бойових дій на Сході України, членів сімей Героїв Небесної Сотні, учасників антитерористичної операції, Операції Об'єднаних Сил, учасників війни проти Російської Федерації та членів їхніх сімей, військових медиків, військових капеланів, діячів сучасної культури, мистецтва, науки, які виявляють активну громадянську і патріотичну позицію;
- залучення студентської молоді до участі у збереженні і підтримці єдності українського суспільства, у громадському русі задля громадянського миру і злагоди;
- сприяння спортивній і фізичній підготовці, спрямованій на утвердження здорового способу життя здобувачів освіти з урахуванням принципів національно-патріотичного виховання;
- налагодження співпраці з військовими формуваннями ЗСУ як мотивація готовності до вибору військово-медичних професій;
- удосконалення методичної та матеріально-технічної бази викладання предмету «Захист України»;
- вивчення потреб здобувачів освіти, зокрема шляхом проведення психолого-соціологічних досліджень;
- забезпечення активної участі батьківської громадськості в розвитку фізично і морально здорової, патріотично налаштованої зростаючої особистості;
- інформаційне забезпечення національно-патріотичного виховання на офіційному сайті коледжу, сторінках коледжу у соціальних мережах.
- створення сприятливих умов для діяльності органів студентського самоврядування у сфері національно-патріотичного виховання.

4. Очікувані результати

У результаті реалізації мети та завдань Концепції національно - патріотичного виховання очікується:

- розвиток та утвердження у здобувачів освіти патріотичної свідомості і відповідальності, почуття вірності, любові до Батьківщини, поваги до національних, історичних, культурних і духовних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, державної мови та державних символів України;
- турботи про спільне благо, природу, збереження та шанування національної пам'яті;
- формування активної громадянської позиції;
- зацікавленість студентської молоді щодо служби у Збройних Силах України, готовність до захисту України та виконання конституційного і громадянського обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, з метою становлення її як правової, демократичної, соціальної держави;
- формування компетенцій, необхідних для захисту України, служби в Збройних Силах України;
- створення ефективної системи національно-патріотичного виховання студентської молоді у коледжі;
- інтеграція зусиль усіх суб'єктів навчально-виховного процесу у справі національно-патріотичного виховання.

5. Індикатори ефективності

Індикаторами ефективності національно-патріотичного виховання в системі виховної діяльності у коледжі, зокрема, є:

- підвищення серед здобувачів освіти рівня знань про видатних особистостей українського державотворення, визначних українських митців, учених, педагогів, спортсменів, військових, а також духовних провідників Українського народу;

- збільшення кількості здобувачів освіти, які пишаються своїм українським походженням, громадянством;
- зростання рівня екологічної культури, збільшення кількості учасників екологічних акцій, природоохоронних заходів;
- збільшення кількості здобувачів освіти, які здійснюють екскурсії, подорожі, походи;
- збільшення відвідуваності здобувачами освіти закладів, що популяризують культурні та національно-мистецькі традиції українського народу, а також пам'яток історії, культури, експозицій музеїв, присвячених національно-визвольній боротьбі за незалежність і територіальну цілісність України;
- збільшення кількості проведених зустрічей здобувачів освіти з борцями за незалежність України у ХХ столітті, ветеранами та учасниками АТО, учасниками війни російської федерації проти України;
- збільшення чисельності молодих людей, готових до виконання обов'язку із захисту незалежності та територіальної цілісності України;
- збільшення кількості здобувачів освіти, залучених до проектів та заходів з національно-патріотичного виховання, конкурсів та олімпіад з української історії, мови, літератури на рівні академгрупи, коледжу, місцевому та всеукраїнському рівнях;
- збільшення кількості здобувачів освіти, які беруть участь у заходах, спрямованих на популяризацію духовно-моральних цінностей українського народу, його духовних надбань; культурно-мистецьких конкурсах та акціях, спрямованих на розвиток української культури;
- збільшення числа молодих людей, які пов'язують своє майбутнє з навчанням і проживанням в Україні;